

ANTONIO TAJANI TALIJANSKI MINISTAR VANJSKIH POSLOVA
GOSTUJE NA OVOGODIŠNJEM DUBROVNIK FORUMU

EUROPSKA UNIJA MORA IZBJEĆI RIZIK OD JOŠ VEĆE ENERGETSKE I PREHRAMBENE KRIZE

Italija s Hrvatskom dijeli iste strateške prioritete na europskoj i regionalnoj razini. Posvećeni smo jačanju bilateralne gospodarske i trgovinske suradnje nakon izvrsnih rezultata postignutih u robnoj razmjeni rekordne 2022. godine, u kojoj smo postali prvi vanjskotrgovinski partner Hrvatske. Geografska blizina i konsolidirana prisutnost važnih talijanskih tvrtki predstavljaju čvrste temelje za daljnji razvoj gospodarske suradnje dviju zemalja

FILIP BRNELIĆ

Na ovogodišnjem, šesnaestom Dubrovnik Forumu koji Vlada Republike Hrvatske organizira ovog vikenda, u popularnom turističkom središtu raspravljat će se o ključnim temama i problemima s kojima se danas susreće Europska unija. Migracija, energetika i daljnje povezivanje zemalja članica EU-a, ali i zemalja kandidatkinja samo su neka od područja o kojima će istaknuti političari iz Hrvatske, regije i Europe razgovarati. Na dubrovačkoj će konferenciji, točnije njenom glavnom radnom panelu sudjelovati i Antonio Tajani, talijanski ministar vanjskih poslova, potpredsjednik talijanskog Vijeća ministara te bivši predsjednik Europskog parlamenta, s kojim smo ovim povodom održali razgovor.

Podrška Kijevu

Ministre Tajani, u posjetu ste Hrvatskoj u povodu sudjelovanja na ovogodišnjoj međunarodnoj konferenciji Dubrovnik Forum, čija je tema »Upravljanje globalnim preslagivanjem«. Koji su vaši pogledi i stav talijanske Vlade u vezi s problemima koji su nastali u Europi nakon prošlogodišnje ruske invazije na Ukrajinu, poput gospodarskih sankcija Rusiji, utjecaja sankcija na talijansko i europsko gospodarstvo, diplomatskih odnosa sa zaraćenim zemljama, izgleda za mir te europske pomoći izbjeglicama i migrantima iz ratom pogođenih dijelova Ukrajine? Kako Dubrovnik Forum može pomoći u unapređenju razgovora i mogućeg iznalaženja rješenja tih regionalnih i globalnih pitanja?

- Dubrovnik Forum vrlo je važan sastanak u okviru glavnih događanja

„Općenito smo zadovoljni položajem talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj te razinom zaštite i poštovanja koju hrvatska vlast iskazuje našoj nacionalnoj zajednici, što je svjedočanstvo njezine vrijednosti, ali i prijateljstva s našom zemljom

vezanih za međunarodnu politiku. Tema ovogodišnjeg izdanja, utjecaj sukoba u Ukrajini na Europu i na međunarodni poredak, predstavlja jednu od prioritarnih točki dnevnog reda talijanske Vlade. Sukob u Ukrajini i dalje ima dramatične posljedice za ukrajinsku državu i njezin narod, kao i značajan utjecaj na europskoj i globalnoj razini, osobito u smislu energetske i prehrambene sigurnosti. Stoga je potrebno nastaviti davati snažan i usuglašen odgovor i na razini Europske unije i na međunarodnoj razini, kako bi se učinkovito nosili s posljedicama rata na europskom i svjetskom tržištu i izbjegli rizik od još veće energetske i prehrambene krize.

Italija je u prvim redovima na oba ta fronta. Od početka smo uz Ukrajinu kroz osiguravanje znatne humanitarne, vojne i financijske pomoći te promičemo koherentno djelovanje unutar EU-a i NATO-a u smislu podrške Kijevu i doprinosa diplomatskim nastojanjima da se postigne pravedan mir koji bi očuvao punu suverenost i cjelovitost Ukrajine. Podržali smo usvajanje paketa sankcija usmjerenih protiv Ruske Federacije

uz pristup koji se temelji na potrebi da se usvoje mjere koje će biti zaista učinkovite u sprečavanju i slabljenju sposobnosti Moskve da nastavi s agresijom te koje će se zaista provesti. Istovremeno smo, zahvaljujući diversifikaciji opskrbe i povećanju postojeće infrastrukture, ojačali talijansku energetske sigurnost – a time i europsku – s ciljem da postanemo neovisni o ruskim isporukama do 2024. godine i s namjerom da Italija postane energetska *hub*. Sve je to bilo u skladu s ciljevima dekarbonizacije te energetske i ekološke tranzicije koje smo si postavili u okviru EU-a i Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime. Nadalje, sudjelujemo u razgovorima na međunarodnoj razini o temama kao što su prehrambena sigurnost te smo prošle godine pokrenuli inicijativu Mediteranski ministarski dijalog o prehrambenoj krizi, a od 24. do 26. srpnja ugostit ćemo u sjedištu Organizacije za hranu i poljoprivredu u Rimu *UN Food System Summit +2*.

Europski projekt

Italija je tradicionalno veliki zagovornik proširenja EU-a na Zapadni Balkan. Što EU može pružiti danas zemljama poput Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Sjeverne Makedonije? Kako te zemlje mogu doprinijeti EU-u? Koji su izazovi pred europskom integracijom u toj regiji u ovim turbulentnim vremenima?

- Ponovo pokretanje europskog projekta nužno uključuje proširenje na zemlje Zapadnog Balkana. Upravo se to dogodilo nakon Drogog svjetskog rata, kada je rođenje Europske zajednice otvorilo novu eru mira, suradnje i razvoja između zemalja koje su stoljećima bile u međusobnom ratu. Za Italiju su socijalni i ekonomski razvoj, stabilizacija i europska integracija balkanske regije od vitalnog interesa,

neophodni kako bi se izbjegla nestabilnost te prazni prostori koji mogu potkopati kolektivnu europsku sigurnost, osobito u trenutku kao što je ovaj, u kojem je ona već ugrožena ruskom agresijom na Ukrajinu. Za zemlje regije europska je perspektiva glavni put u budućnost razvoja, rasta i mira. Europa je također njihov dom, dom s kojim se osjećaju neraskidivo povezani iz povijesnih, kulturnih i gospodarskih razloga. Iz ovih zemalja dolazi snažan zahtjev za Europom, koji je prisutan u njihovom svakodnevnom životu, i koji može dati sigurnost u pristupnom procesu i njegovom završetku. Italija želi biti glasnogovornik ovih legitimnih očekivanja i stoga je aktivno angažirana u ponovnom pokretanju procesa proširenja EU-a, o čemu svjedoči Konferencija o zapadnom Balkanu u Trstu od 24. siječnja te Ministarski sastanak 6 zemalja Zapadnog Balkana koji sam organizirao u Rimu 3. travnja ove godine.

„Od početka smo uz Ukrajinu kroz osiguravanje znatne humanitarne, vojne i financijske pomoći te promičemo koherentno djelovanje unutar EU-a i NATO-a u smislu podrške Kijevu i doprinosa diplomatskim nastojanjima da se postigne pravedan mir koji bi očuvao punu suverenost i cjelovitost Ukrajine

„Za Italiju su socijalni i ekonomski razvoj, stabilizacija i europska integracija balkanske regije od vitalnog interesa, neophodni kako bi se izbjegla nestabilnost te prazni prostori koji mogu potkopati kolektivnu europsku sigurnost, osobito u trenutku kao što je ovaj, u kojem je ona već ugrožena ruskom agresijom na Ukrajinu

“ S Hrvatskom dijelimo iste strateške prioritete na europskoj i regionalnoj razini, kao što su podrška Ukrajini i potreba za dovršetkom procesa europskih integracija zemalja Zapadnog Balkana. Posljednjih godina politički su odnosi još intenzivniji te će se bilateralni odbor ministara kao glavno sredstvo koordinacije između naših dviju vlada, ove godine održati u Hrvatskoj

S obzirom na činjenicu da je Italija prošle godine ponovo postala prvi hrvatski trgovački partner, kako biste ocijenili bilateralne odnose između dviju susjednih zemalja? Koje su glavne teme razgovora između dviju vlada? Koji su najznačajniji zajednički interesi Italije i Hrvatske koji zaslužuju više pažnje na europskoj razini?

- Naše dvije zemlje veže snažno prijateljstvo. Italija je stajala uz Hrvatsku tijekom 1990-ih, a od tada je bila jedna od glavnih pokrovitelja njezinog pristupa Europskoj uniji 2013. godine, a nedavno i skupini mediteranskih zemalja EU-a, MED9, Eurozoni i Schengenu.

S Hrvatskom dijelimo iste strateške prioritete na europskoj i regionalnoj razini, kao što su podrška Ukrajini i potreba za dovršetkom procesa europskih integracija zemalja Zapadnog Balkana. Posljednjih godina politički su odnosi još intenzivniji te će se bilateralni odbor ministara kao glavno sredstvo koordinacije između naših dviju vlada, ove godine održati u Hrvatskoj. U ožujku sam bio u Zagrebu na konzultacijama s premijerom Andrejem Plenkovićem i ministrom Gordanom Grlićem Radmanom, kojeg ću sljedeći ponedjeljak dočekati u Anconi na četvrtom sastanku ministara vanjskih poslova Italije, Hrvatske i Slovenije o suradnji na Sjevernom Jadranu.

Posvećeni smo, također, jačanju bilateralne gospodarske i trgovinske suradnje, nakon izvrsnih rezultata postignutih u robnoj razmjeni 2022. godine, koja je dosegla rekordnu brojku od 8,3 milijarde eura. Postali smo prvi vanjskotrgovinski partner Hrvatske. Geografska blizina i konsolidirana prisutnost važnih talijanskih tvrtki predstavljaju čvrste temelje za daljnji razvoj gospodarske suradnje dviju zemalja. U tom smislu otvaraju se mogućnosti u strateškim sektorima infrastrukture i obnovljivih izvora energije te za suradnju malog i srednjeg poduzetništva. Novi bilateralni dijalog, Poslovno-gospodarski forum, pokrenut prošle godine u Rimu, u okviru Koordinacijskog odbora ministara, bit će od iznimne vrijednosti u tu svrhu.

Talijanska zajednica u Hrvatskoj i hrvatska zajednica u Italiji predstavljaju jednu od glavnih spona između dvije zemlje. Koji je Vaš pogled na položaj talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj? Mogu li se odnosi između dva naroda koje dijeli granica dodatno učvrstiti i poboljšati?

- Uvjeren sam da su manjine izvor bogatstva za bilateralne odnose, a talijanska je vlada aktivno angažirana u osluškivanju zahtjeva naše manjine u Hrvatskoj kao i u Sloveniji.

Općenito smo zadovoljni položajem talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj te razinom zaštite i poštovanja koju hrvatska vlast iskazuje našoj nacionalnoj zajednici, što je svjedočanstvo njezine vrijednosti, ali i prijateljstva s našom zemljom. Naše autohtone manjine su vrlo aktivne i dinamične,

potpuno integrirane u svoje lokalne strukture, što predstavlja dodatnu vrijednost u okviru odnosa suradnje. Naravno, uvijek ima prostora za napredak, kao što je primjerice puna provedba dvojezičnosti u Istri i njezino proširenje na cijelo područje gdje se manjina u povijesti naseljavala, kako je predviđeno Talijansko-hrvatskim ugovorom o pravima manjina iz 1996. godine. Uvjeren sam da naši odnosi dubokog prijateljstva i međusobnog poštovanja predstavljaju najbolje jamstvo da ćemo i dalje štiti naše manjine i pažljivo slušati njihove zahtjeve.

“ Za zemlje regije europska je perspektiva glavni put u budućnost razvoja, rasta i mira. Europa je također njihov dom, dom s kojim se osjećaju neraskidivo povezani iz povijesnih, kulturnih i gospodarskih razloga. Italija želi biti glasnogovornik ovih legitimnih očekivanja i stoga je aktivno angažirana u ponovnom pokretanju procesa proširenja EU-a

